

Sygn. akt I C 797/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2011 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Alicja Fronczyk**

Protokolant: sekr. sąd. Paulina Bondel

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2011 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa J. B., I. D. K. i A. I.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę (...)

o odszkodowanie

I. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) na rzecz powoda J. B. kwotę 539 087 zł. (pięćset trzydzieści dziewięć tysięcy osiemdziesiąt siedem zł.), na rzecz powoda I. (...) kwotę 424 200 zł. (czteryście dwadzieścia cztery tysiące dwieście złotych) i na rzecz powódki A. I. kwotę 97 213 zł. (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy dwieście trzynaście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2011 roku do dnia zapłaty;

II. W pozostałym zakresie umarza postępowanie;

III. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) na rzecz powoda J. B. kwotę 12 752,86 zł. (dwanaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt sześć groszy), na rzecz powoda I. (...) kwotę 12 360 zł. (dwanaście tysięcy trzysta sześćdziesiąt złotych) a na rzecz powódki A. I. kwotę 240 zł. (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. Zasądza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa od powoda J. B. kwotę 4 957,20 zł. (cztery tysiące dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia groszy), od powoda I. (...) kwotę 3 888 zł. (trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt osiem złotych), a od powódki A. I. kwotę 874,80 zł. (osiemset siedemdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 30/09

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 12 stycznia 2009 roku powodowie W. B., E. D., M. J., K. T. i S. R. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Prezydenta (...) łącznej kwoty 1.037.118,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty tytułem odszkodowania z tytułu sprzedaży lokali o numerach (...) w budynku przy ulicy (...) w W.. Konkretnie zaś powodowie domagali się zasądzenia od pozwanego na rzecz W. B., E. D. i M. J. kwot po 259.279, 61 zł i na rzecz K. T. i S. R. kwot po 129.639, 80 zł.

Powodowie źródła szkody upatrywali w wadliwych decyzjach Naczelnika Dzielnicy (...) i Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy (...) z lat 1975 - 1990 o sprzedaży lokali o numerach (...) w budynku przy ulicy (...) w W..

Ponadto powodowie domagali się zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /pозew k. 2 - 18/.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta (...) a zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew z dnia 04 maja 2009 roku wniósł o odrzucenie pozwu w części dotyczącej odszkodowania za lokale o numerach (...) z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej i na podstawie art. 222 kpc wniósł o wstrzymanie dalszego rozpoznania sprawy aż do czasu uprawomocnienia się postanowienia, w którym Sąd rozstrzygnie co do odrzucenia pozwu w części. Z ostrożności procesowej pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego /odpowiedź na pozew k. 105 - 107/.

Pismem procesowym z dnia 29 maja 2009 roku powodowie wnieśli o oddalenie wniosku pozwanego o odrzucenie pozwu /pismo procesowe k. 40 – 41/.

Postanowieniem z dnia 07 września 2009 roku Sąd oddalił zarzut dotyczący niedopuszczalności drogi sądowej i odroczył rozprawę do czasu uprawomocnienia się postanowienia /postanowienie z uzasadnieniem k. 116 - 119/.

W piśmie procesowym z dnia 18 stycznia 2010 roku pozwany Skarb Państwa podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powodów w oparciu zarówno o art. 160 § 6 kpa jak i 442 kc, wskazując, iż źródłem szkody w sprawie niniejszej jest bezsprzecznie decyzja Prezydium Rady Narodowej z 1953 roku w przedmiocie odmowy ustanowienia własności czasowej /pismo procesowe k. 124 - 127/.

Pozwem z dnia 10 maja 2010 roku powód W. Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Prezydenta(...) kwoty 1.037.118, 44 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powód W. Ł. domagał się jednocześnie połączenia tej sprawy ze sprawą o sygnaturze akt I C 30/09 z uwagi na to, iż pozostają one ze sobą w związku. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 4721/10 / pozew k. 2 - 7 w aktach sprawy o sygnaturze I C 472/10/.

Pozwany Skarb Państwa - Prezydent (...) w dniu 28 lipca 2010 roku w odpowiedzi na pozew W. Ł. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa /odpowiedź na pozew k. 19 - 21 w aktach sprawy o sygnaturze I C 472/10/.

Zarządzeniem z dnia 15 września 2010 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 472/10 Przewodniczący na podstawie art. 219 kpc połączył sprawę o sygnaturze akt I C 472/10 ze sprawą o sygnaturze IC 30/09 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą akt I C 30/09 /zarządzenie k. 26 w aktach sprawy o sygnaturze I C 472/10/.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie, z tym że pełnomocnik pozwanego podniósł dodatkowo, że powodom nie przysługuje przymiot strony jako osobom nie biorącym udziału w postępowaniu, w którym zostały wydane decyzje o sprzedaży lokali /pisma procesowe 207 – 210, 277 – 281 i 264 – 265 oraz protokoły rozpraw k. 260 – 262 i 275 - 276/.

Na rozprawie w dniu 08 czerwca 2011 roku pełnomocnik powodów podał, że uzasadnienie faktyczne powództwa w niniejszej sprawie stanowią zarówno decyzje sprzedażowe, jak i decyzja o odmowie ustanowienia własności czasowej z argumentacją, że bieg terminu przedawnienia roszczenia z tej decyzji uległ zawieszeniu do czasu ponownego rozpoznania wniosku dekretowego. Pozwany natomiast podniósł zarzut przedawnienia roszczenia z decyzji z 1953 roku. Wobec tak określonych podstaw faktycznych powództwa Sąd ustalił, że obok Prezydenta (...) Skarb Państwa reprezentuje w niniejszej sprawie Wojewoda (...) /protokół rozprawy k. 282 -284/.

W piśmie procesowym z dnia 22 czerwca 2011 roku powodowie powołali się na to, że w sprawach, w których wydano decyzje sprzedażowe przysługiwał im status strony w sensie materialnoprawnym oraz, że zastosowanie trybu stwierdzenia nieważności decyzji powoduje następstwa prawne dalej idące niż zastosowanie trybu wznowienia postępowania, a w konsekwencji należy dać priorytet pierwszemu z nich /pismo procesowe k. 285 – 290/.

Natomiast pozwany Skarb Państwa ostatecznie, powołując się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2011 roku /III CZP 112/10/, wniósł o odrzucenie pozwu, a z ostrożności procesowej o jego oddalenie jako przedawnionego w zakresie roszczenia wywodzonego z decyzji z dnia 29 sierpnia 1953 roku, a nieuzasadnionego w zakresie podstawy faktycznej opartej na wydanych decyzjach sprzedażowych z uwagi na utrwalone w orzecznictwie rozumienie strony na gruncie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego /pismo procesowe k. 304 – 305/.

Na rozprawie w dniu 16 września 2011 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie /protokół rozprawy k. 310/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Właścicielami nieruchomości gruntowej położonej w W. przy ulicy (...) o numerze hipotecznym (...) byli J. i H. małżonkowie G.. W dniu 25 września 1948 roku sprzedali oni powyższą nieruchomość A. D. i K. S. **/dowód:** akt notarialny k.15 - 16/ .

Powodowie są następcami prawnymi byłych właścielek. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego (...) z dnia 27 września 1979 roku spadek po K. Ł. z domu S. nabył w całości syn W. Ł. **/dowód:** postanowienie k.18/

Z kolei spadek po A. D., zmarłej w dniu 25 marca 2008 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego (...) z dnia 27 maja 2008 roku nabyły dzieci: M. J., E. D. i W. B. po ¼ części każde z nich oraz wnuki: K. T. i S. R. po 1/8 każde z nich **/dowód:** postanowienie k. 74/.

Przedmiotowa nieruchomość została objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) /Dz. U. nr 50, poz. 279/ i przeszła na własność Gminy (...), a od 1950 roku z chwilą likwidacji gmin na własność Skarbu Państwa /okoliczność bezsporna/.

Poprzedniczki prawne powodów złożyły wniosek o przyznanie im prawa własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości. Orzeczeniem administracyjnym Prezydium Rady Narodowej numer (...) z dnia 29 sierpnia 1953 roku odmówiono przyznania prawa własności czasowej do w/w nieruchomości gruntowej położonej przy ulicy (...) w W., oznaczonej numerem hipotecznym (...), stwierdzając, że wszystkie budynki znajdujące się na tym gruncie przeszły na własność Skarbu Państwa. W uzasadnieniu tej decyzji podano, że zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego teren tej nieruchomości został przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową **/ dowód:** decyzja k. 17/.

Decyzją Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 19 listopada 1975 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz M. T.. Decyzją Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 17 stycznia 1976 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz K. i J. P.. Decyzją Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 14 marca 1979 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz T. i E. małżonków S.. Decyzją Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 13 grudnia 1982 roku numer (...) (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz L. A. i M. M. (1) małżonków M.. Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 07 stycznia 1987 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz H. Z.. Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 30 grudnia 1988 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz I. H.. Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 06 listopada 1989 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz G. R.. Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 12 grudnia 1989 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz M. i Z. W.. Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 12 lutego 1990 roku numer (...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz E. i B. J..

Decyzją Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 23 lutego 1990 roku numer(...) zezwolono na sprzedaż lokalu numer (...) na rzecz P. i M. P. / **dowody:** decyzje k. 19 - 50/.

Decyzją z dnia 02 czerwca 1992 roku Minister Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa o numerze (...) po rozpatrzeniu złożonego w dniu 21 marca 1990 roku wniosku A. D. o stwierdzenie nieważności orzeczenia Prezydium Rady Narodowej w (...) z dnia 29 sierpnia 1953 roku stwierdził nieważność tegoż orzeczenia z uwagi na to, że nieruchomości wykorzystywana była na cele mieszkaniowe / **dowód:** decyzja k. 17/.

W dniu 22 listopada 2006 roku pełnomocnik A. D. wszczął postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 19 listopada 1975 roku, z dnia 17 stycznia 1976 roku, 14 marca 1979 roku / **dowód:** decyzje k. 19 - 27/.

Zaś w dniu 06 marca 2007 roku pełnomocnik A. D. wszczął postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami z dnia 30 grudnia 1988 roku, z dnia 13 grudnia 1982 roku, z dnia 07 stycznia 1987 roku, z dnia 12 lutego 1990 roku, z dnia 6 listopada 1989 roku, z dnia 23 lutego 1990 roku i z dnia 12 grudnia 1989 roku /**dowody:** decyzje k. 28-51/.

Decyzjami z dnia 10 października 2007 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerach (...), (...), (...) stwierdziło, iż, decyzje Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 19 listopada 1975 roku, z dnia 17 stycznia 1976 roku, z dnia 14 marca 1979 roku zostały wydane z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić ich nieważności, gdyż wywołały nieodwracalne skutki prawne / **dowód:** decyzje k. 19 - 27/.

Decyzją z dnia 02 stycznia 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerze (...) stwierdziło, iż decyzja Naczelnika Dzielnic (...) z dnia 13 grudnia 1982 roku została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić jej nieważności, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne /**dowód:** decyzja k. 32 - 35/.

Decyzją z dnia 04 stycznia 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerze (...) stwierdziło, iż decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 30 grudnia 1988 roku została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić jej nieważności, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne /**dowód:** decyzja k. 28 - 31/.

Decyzją z dnia 10 stycznia 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. numer (...) stwierdziło, iż decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 07 stycznia 1987 roku została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić jej nieważności, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne / **dowód:** decyzja k. 36-39/.

Decyzjami z dnia 22 stycznia 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerach (...) i (...) stwierdziło, iż decyzje Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 12 lutego 1990 roku i z dnia 06 listopada 1989 roku zostały wydane z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić ich nieważności, gdyż wywołały one nieodwracalne skutki prawne / **dowód:** decyzje k. 40 - 45/.

Decyzją z dnia 26 lutego 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerze (...) stwierdziło, iż decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 23 lutego 1990 roku została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić jej nieważności, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne / **dowód:** decyzja k. 46 - 48/.

Decyzją z dnia 03 września 2008 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. o numerze (...) stwierdziło, iż decyzja Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 12 grudnia 1989 roku została wydana z naruszeniem prawa, jednakże nie można stwierdzić jej nieważności, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne / **dowód:** decyzja k. 49 - 53/.

W związku z wydaniem przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzji z dnia 10 października 2007, 02 stycznia 2008 roku oraz z 04,10 i 22 stycznia 2008, 26 lutego 2008 i 03 września 2008 roku pełnomocnik A. D. wniósł o

przyznanie odszkodowania w łącznej wysokości 981.754,45 zł. Decyzjami z dnia 21 marca 2008 roku o numerach (...), (...), (...) oraz z dnia 16 lipca 2008 roku o numerach (...), (...), (...), (...), (...) odmówiono przyznania odszkodowania /**dowody**: decyzje k. 51 - 69/.

Postanowieniami z dnia 20 października 2008 roku o numerach (...) i (...) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. zwróciło wniosek o przyznanie odszkodowania za sprzedane lokale o numerach (...) w budynku przy ulicy (...) w W. /**dowody**: postanowienia k. 70-73/.

Decyzją Prezydenta Miasta (...) o numerze (...) z dnia 20 października 2008 roku po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez dawne właścicielki hipoteczne –A. D. i K. S. o przyznanie im za czynszem symbolicznym prawa własności czasowej do nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...) o numerze hipotecznym (...) - P. orzeczono ustanowić na 99 lat prawo użytkowania wieczystego w udziale wynoszącym o, (...) gruntu położonego w W. przy ulicy (...), oznaczonego w ewidencji gruntów jako działka numer (...) z obrębu (...) o powierzchni 345 m⁽²⁾ uregulowanego w księdze wieczystej numer (...) na rzecz: W. Ł. w 8/16 z udziału o, (...), W. B. w 2/16 z udziału o, (...), E. D. w 2/16 z udziału o, (...), M. J. w 2/16 z udziału o, (...), K. T. w 1/16 z udziału o, (...), S. R. w 1/16 z udziału o, (...) oraz ustalić czynsz symboliczny z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 223,69 zł. Ponadto powyższą decyzją odmówiono ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego o, (...) części gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste właścicielom lokali o numerach (...), znajdujących się w budynku mieszkalnym położonym na przedmiotowym gruncie. Decyzja ta zapadła po wcześniejszym wyznaczeniu Prezydentowi (...) przez SKO w W. w dniu 25 kwietnia 2006 roku oraz przez WSA w Warszawie wyrokiem z dnia 29 maja 2007 roku terminu do załatwienia tej sprawy w wyniku stwierdzenia bezczynności organu. Wcześniejsza decyzja w tym przedmiocie z dnia 14 lutego 2007 roku została zaś uchylona decyzją z dnia 23 maja 2007 roku, z mocy której sprawę przekazano do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji z uwagi na nie wyjaśnienie kwestii wysokości udziału w gruncie związanego ze sprzedanymi lokalami / **dowody**: decyzje k. 75 – 80, 295 – 301 i 302, postanowienie k. 291 oraz wyrok k. 292 - 294/.

Aktualnie wartość rynkowa sprzedanych lokali położonych w W. przy ulicy (...) z uwzględnieniem obciążenia ich szczególnym trybem najmu według poziomu cen aktualnych, a stanu na datę ich sprzedaży wynosi 1.683.600 zł / **dowód**: opinia biegłego do spraw wyceny nieruchomości S. O. k. 148 – 187 i ustne uzupełniające wyjaśnienia biegłego k. 260 - 262/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i dołączonych aktach nieruchomości. Sąd uznał dowody z dokumentów za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu.

Dowody z dokumentów - decyzje administracyjne znajdujące się w aktach sprawy, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art. 244 k.p.c., stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Sąd uznał, że sporządzona do akt opinia biegłego do spraw wyceny nieruchomości S. O. /k.148-187/, podtrzymana w ustnych uzupełniających wyjaśnieniach biegłego /k. 261/ została sporządzona przez osobę posiadającą fachową wiedzę i doświadczenie. Wykształcenie biegłego oraz jego empiria stanowią dla Sądu gwarancję rzetelności i dlatego wnioski wypływające z treści sporządzonej przez niego opinii przyjęte zostały jako wiarygodny dowód mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w zakresie wartości rynkowej sprzedanych lokali mieszkalnych znajdujących się w budynku na nieruchomości położonej przy ulicy (...) w W.. Zresztą w zakresie zarzutów do jej pisemnej wersji biegły złożył szczegółowe i wyczerpujące wyjaśnienia przede wszystkim odnośnie przyjętej przez niego metodologii określenia wartości lokali obciążonych przymusowym prawem najmu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 160 § 1 i 2 k.p.a. Zgodnie bowiem z art. 5 ustawy z dnia 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw /Dz. U. Nr 162, poz. 1692/ wprowadzającej nowe regulacje dotyczące odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z

wykonywaniem władzy publicznej, zmiany nią wprowadzone nie mają zastosowania do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy. Jak wypowiedział się zaś Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 roku /III CZP 112/10, LEX numer 751460/ do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 01 września 2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono zarówno przed, jak i po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. Jeżeli ostateczna wadliwa decyzja administracyjna została wydana przed dniem wejścia w życie Konstytucji, odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. nie obejmuje korzyści utraconych wskutek jej wydania, choćby ich utrata nastąpiła po wejściu w życie Konstytucji.

W konsekwencji stwierdzić należy, że w myśl tej uchwały w omawianych przypadkach nie zachodzi konieczność wyczerpania administracyjnego trybu dochodzenia odszkodowania przewidzianego w art. 160 § 4 k.p.a.

Jednocześnie stosowanie omawianej uchwały czyni całkowicie niezasadnym podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia w oparciu o art. 442 kc, gdyż stosownie do § 3 art. 160 k.p.a. roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem lat 3 od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem art. 156 k.p.a. albo decyzja, w której organ stwierdził w myśl art. 158 k.p.a. , że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 k.p.a. Jednocześnie zgodnie z art. 160 § 2 k.p.a. do odszkodowania stosuje się przepisy k.c. z wyłączeniem art. 418 k.c. W ocenie Sądu termin, o którym mowa w art. 160 k.p.a. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 442 § 1 k.c., który na gruncie niniejszej sprawy nie znajduje zastosowania /tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lipca 2009 roku, I CSK 499/08, Lex numer 528228/.

Natomiast za skuteczny należało uznać zarzut pozwanego przedawnienia roszczenia oparty na tym przepisie w odniesieniu do roszczenia wywodzonego z okoliczności wydania decyzji dekretowej z dnia 29 sierpnia 1953 roku, następnie unieważnionej. W tym zakresie bowiem 3 – letni termin przedawnienia roszczenia rozpoczął bieg z dniem wydania decyzji nadzorczej, a więc od dnia 02 czerwca 1992 roku, zaś pełnomocnik powodów wniosok o przyznanie odszkodowania z powołaniem się na tą decyzję złożył dopiero na rozprawie w dniu 08 czerwca 2011 roku z jednoczesną wykładnią odwołującą się do zawieszenia biegu terminu przedawnienia do czasu ponownego rozpoznania wniosku dekretowego. Zdaniem Sądu takie odwołanie się nie znajduje uzasadnienia, gdyż brak jest podstaw do zastosowania w tym przypadku instytucji zawieszenia bądź przerwania biegu przedawnienia roszczenia. W szczególności zaś nie znajduje tu zastosowania art. 123 § 1 pkt 1 kpc, gdyż czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia jest tylko taka czynność, która jest skierowana na dochodzenie, ustalenie albo zaspokojenie konkretnego, oznaczonego roszczenia. Powszechnie przyjmuje się przy tym w doktrynie /tak min. Stanisław Rudnicki w: Komentarz do Kodeksu Cywilnego. Księga Pierwsza, Część Ogólna. Wydanie 5, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, s. 441/ i orzecznictwie /tak min Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 października 1971 roku, I CR 427/71, OSNCP 5/72, poz. 88/, że dochodzenie roszczenia o wydanie rzeczy nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie za utratę tej rzeczy.

W konsekwencji zgodnie z utrwaloną już na tle spraw dekretowych linią orzecniczą w takiej sytuacji wystąpienie na drogę sądową jest niezbędne dla uchronienia się przed zarzutem przedawnienia, a trwanie postępowania w przedmiocie ostatecznego rozpoznania wniosku o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste stanowi przesłankę zawieszenia postępowania w oparciu o art. 177 § 1 pkt 3 kpc /tak min Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2008 roku, I CSK 235/08, LEX numer 548744/.

Rozpatrując natomiast podniesiony w tym zakresie zarzut przedawnienia w kontekście nadużycia prawa, w pierwszej kolejności przywołać należy, że w myśl art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Należy podkreślić, iż w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny możliwe jest przyjęcie, iż podniesienie zarzutu przedawnienia jest nadużyciem prawa podmiotowego /tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 10 marca 1993 roku, sygn. akt III CZP 8/93, OSP z 1993 roku, Nr 12, poz. 244 i w wyroku z dnia 15 lipca 1999 roku, sygn. akt II UKN44/99, OSNAPiUS z 2000 roku, Nr 21, poz. 798/. Również w wyroku z dnia 27 czerwca 2001 roku /II CKN 604/2000, OSNC

z 2002 roku, Nr 3, poz. 32/ Sąd Najwyższy stwierdził, iż sąd wyjątkowo może nie uwzględnić zarzutu upływu terminu przedawnienia roszczenia - także wynikającego ze stosunku pomiędzy przedsiębiorcami - jeżeli jego podniesienie przez pozwanego jest nadużyciem prawa. Dla uznania zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa istotne znaczenie mają przyczyny opóźnienia w dochodzeniu roszczenia, w szczególności za usprawiedliwienie tego opóźnienia uważa się naganne postępowanie dłużnika.

Zdaniem Sądu, przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, należy uznać, iż nie istnieją podstawy do przyjęcia, iż pozwany dopuścił się nadużycia prawa podmiotowego. Ustalony przez Sąd stan faktyczny, który, co istotne, nie był kwestionowany przez strony, świadczy w sposób jednoznaczny o tym, iż nie można przypisać zachowaniu pozwanego odpowiedzialności za skutek w postaci przedawnienia się roszczenia mającego swoje źródło w decyzji z dnia 29 sierpnia 1953 roku. Nie można bowiem przyjąć, by powstrzymanie się powodów z dochodzeniem roszczeń odszkodowawczych było podyktowane obiektywnymi okolicznościami związanymi z realnymi szansami na zwrot nieruchomości bądź też uzyskiwaniem ze strony organów administracji takich zapewnień, obietnic bądź błędnych informacji czy pouczeń. Nie może o tym stanowić sam fakt przewlekłego ponownego rozpoznawania wniosku dekretowego, gdyż z dokumentów jasno wynika, że w toku tej sprawy nie budził wątpliwości fakt sprzedaży lokali, a ostatecznemu wyjaśnieniu podlegała jedynie kwestia określenia udziału w gruncie związanego ze sprzedanymi lokalami. O istnieniu po stronie powodów świadomości niemożności odzyskania sprzedanych lokali w naturze i niezasadności zwlekania z dochodzeniem odszkodowania do ponownego rozpoznania wniosku dekretowego świadczy chociażby fakt uzyskania przez nich w toku tej sprawy administracyjnej decyzji o wywołaniu przez decyzje sprzedażowe wydane z naruszeniem prawa nieodwracalnych skutków prawnych.

Zresztą utrwalona linia orzecznicza wykształcona na tle tego rodzaju spraw sprzeciwia się uznawaniu przewlekłości postępowania w przedmiocie ponownego rozpoznania wniosku dekretowego jako szczególnej okoliczności przemawiającej za przyjęciem koncepcji nadużycia prawa przez podniesieniem zarzutu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego z uwagi na to, że owa przewlekłość nie pozostaje w związku z zaniechaniem dochodzenia odszkodowania w terminie, a art. 160 § 6 kpa nie różnicuje przypadków stwierdzenia nieważności, co skutkuje koniecznością ponownego rozpoznania wniosku dekretowego i stwierdzenia wydania decyzji z naruszeniem prawa w zakresie momentu, od którego ma być liczony termin przedawnienia /tak min. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 13 stycznia 2009 roku, I ACa 626/08, nie publ./.

W konsekwencji uznania przedawnienia roszczenia opartego na nieważnej decyzji dekretowej z 1953 roku, należało rozważyć zasadność roszczenia powodów wywodzonego z drugiej podstawy faktycznej zgłoszonej w niniejszym postępowaniu związanej z decyzjami o sprzedaży lokali, które uznane zostały za wydane z rażącym naruszeniem prawa.

Przechodząc do oceny zaistnienia przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej wywodzonej z faktu wydania decyzji o sprzedaży lokali, stwierdzić należy, że rzeczą strony powodowej było wykazanie bezpośredniego, normalnego związku przyczynowego powstałą szkodą a wydanymi decyzjami administracyjnymi, dotkniętymi wadą. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wydanego na gruncie art. 160 kpa, stwierdzenie wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa przesądza jedynie o bezprawności i winie funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności /tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 maja 1985 r., II CR 121/85, OSNC 1986, nr 4, poz. 53/.

Sąd doszedł do przekonania, że pomiędzy bezprawnymi orzeczeniami administracyjnymi o sprzedaży lokali a szkodą istnieje normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. Szkodą, której naprawienia domagają się powodowie, jest bowiem uszczerbek majątkowy, jaki powstał na skutek bezprawnych rozporządzeń lokalami i w efekcie doprowadził do ostatecznego odjęcia im prawa ich własności o konkretnej wartości majątkowej.

W niniejszej sprawie niezaprzeczalnie ma miejsce sytuacja łańcucha zdarzeń prowadzących do szkody, a więc zachodzi wielozłonowy związek przyczynowy, gdy każdy z elementów łańcucha przyczynowego może być przypisany innemu zdarzeniu o innych cechach podmiotowych i czasowych. Ustalenie odpowiedzialności za każde ze zdarzeń tworzących

ów łańcuch przyczynowości wymaga dokonania oceny normalności relacji pomiędzy poszczególnymi ogniwami łańcucha, gdyż każde kolejne ogniwo winno być normalnym następstwem poprzedniego.

Jak już kilkakrotnie wypowiadał się w tym zakresie Sąd Apelacyjny w Warszawie /tak min. w wyrokach z dnia 30 lipca 2008 roku, I ACa 171/08, nie publ. i z dnia 16 stycznia 2009 roku, I ACa 693/08, nie publ./, a także przedstawiciele doktryny /min. Maciej Kaliński w: Odszkodowanie za utratę lokali w budynkach na gruntach warszawskich, Rejent, numer 3 z 2006 roku/ odmowa przyznania własności czasowej każdorazowo zwiększała prawdopodobieństwo decyzji o zbyciu lokali, zaś wydanie tych decyzji każdorazowo zwiększało prawdopodobieństwo utraty prawa użytkowania wieczystego do gruntu i prawa własności do części budynku. Przyjęcie, że szkoda powodów jest normalnym następstwem bezprawnej decyzji dekretowej nie wyklucza zatem istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a kolejnym ogniwem w tym łańcuchu zdarzeń – dwoma decyzjami o sprzedaży lokali. Wydanie tych decyzji było zaś konieczne dla zawarcia umowy cywilnoprawnej, gdyż decyzja określała warunki zawarcia tej umowy i stanowiła zezwolenie na jej zawarcie. Stąd też należy przyjąć, że normalną konsekwencją takiej decyzji było jej wykonanie przez zawarcie umowy przenoszącej prawo własności na osoby trzecie, co doprowadziło do utraty własności lokali po stronie dotychczasowego właściciela gruntu.

Powyższej oceny nie zmienia pogląd wyrażony w uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 09 listopada 1998 roku / OPK 4/98, ONSA z 1999 roku, Nr 1, poz. 13/ i zaaprobowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2002 roku / I KKN 1215/00, LEX numer 78330/, że decyzja o sprzedaży najemcy lokalu mieszkalnego jako przedmiotu odrębnej własności z ustanowieniem użytkowania wieczystego ułamkowej części gruntu pod budynkiem należy do kategorii aktów administracyjnych powodujących pośrednie skutki cywilnoprawne. Związek przyczynowy, o jakim mowa w art. 361 § 1 kc, nie wyklucza bowiem sytuacji, w których szereg zdarzeń może być przyczyną szkody i zdarzenia te pozostają ze szkodą w bliższej lub dalszej korelacji, ale jest ona adekwatnym następstwem każdego z nich. Przeprowadzone rozumowanie sine qua non polegające na zadaniu pytania, czy szkoda powodów nastąpiłaby także wtedy, gdyby nie wydano wadliwych decyzji o sprzedaży lokali, prowadzi bowiem do jednoznacznej konkluzji, że nie mogłoby dojść do zbycia mieszkań bez wydania tych aktów administracyjnych.

Zresztą w powołanym wyżej orzeczeniu z dnia 27 listopada 2002 roku Sąd Najwyższy wskazał na to, że wiązanie szkody z decyzjami sprzedażowymi nie jest uzasadnione, gdyż decyzje te – odmiennie niż ma to miejsce w niniejszej sprawie – nie zostały prawnie podważone. Zresztą glosatorzy tego wyroku wskazywali jednoznacznie na to, że przypisanie decyzjom o sprzedaży charakteru ogniw pośrednich nie podważa adekwatności związku czynnika sprawczego w postaci decyzji dekretowej w sytuacji relacji kauzalnych wielocłonowych, gdzie ocenie z punktu widzenia normalności podlega koincydencja wielu czynników kauzalnych – w ich wzajemnym powiązaniu / tak Leszek Bosek w glosie do powołanego wyżej wyroku z dnia 27 listopada 2002 roku, OSP z 2004 roku, numer 7 – 8, poz. 99 i Andrzej Koch w glosie do tego wyroku, OSP z 2004 roku, numer 11, poz. 139/.

Tym samym dokonana powyżej zgodnie z zaleceniami Sądu Najwyższego zawartymi w uchwale z dnia 21 marca 2003 roku /III CZP 6/03, OSNC z 2004 roku, Nr 1, poz. 4/, w ramach dowodów przedstawionych przez strony zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności ocena całokształtu okoliczności sprawy prowadzi do wniosku, że uszczerbek majątkowy po stronie powodów jest normalnym następstwem wydania decyzji o sprzedaży lokali w budynku przy ulicy (...) w W..

Należy mieć tutaj całościowe spojrzenie na układ aktów administracyjnych w tej sprawie, których centralne ogniwo stanowi decyzja nadzorczą uznająca za nieważną decyzję dekretową bez stwierdzenia w zakresie sprzedanych lokali jej nieodwracalnych skutków prawnych, a zatem przyjmująca założenie, że może dojść do wzruszenia następstw decyzji za pomocą dostępnych na gruncie postępowania administracyjnego środków prawnych, co powodowie uczynili, podważając kolejno wydawane decyzje administracyjne o sprzedaży lokali jeszcze w toku trwania sprawy o ponowne rozpoznanie wniosku dekretowego. Tak więc działania powodów w tym zakresie były spójne z logiką wydawanych wobec nich decyzji administracyjnych, która zakładała istnienie pewnego układu działań władczych prowadzących do finalnego pozbawienia powodów własności, a które podlegały podważeniu w ramach dostępnych na gruncie postępowania administracyjnego środków prawnych.

W ocenie Sądu całkowicie odmiennie kształtuje się sytuacja, gdy w zakresie sprzedanych lokali decyzja nadzorcza nie doprowadza do eliminacji z obrotu ze skutkiem wstecznym decyzji dekretowej, a jedynie stwierdza jej wydanie w tym zakresie z naruszeniem prawa, jak to miało miejsce w powoływanych przez pozwanego Skarb Państwa sprawach o sygnaturach akt I ACA 786/10 i I ACa 845/10, w których Sąd Apelacyjny wyrokował w dniu 17 maja 2011 roku. W takiej sytuacji uprawniona jest bowiem teza, że nie można decyzji sprzedażowych traktować jako samoistnego źródła szkody, gdyż wówczas działanie rękami wiary publicznej ksiąg wieczystych, o ile spełnione są warunki jej działania, przesądza o możliwości stwierdzenia nieważności decyzji dekretowej tylko w części – z wyłączeniem sprzedanych lokali.

W niniejszej sprawie zaś uznano, że nie zachodzi w jakimkolwiek zakresie nieodwracalność skutków prawnych decyzji administracyjnej, a w konsekwencji, że skutki te mogą być zniesione przez organ administracyjny w ramach jego kompetencji czyli w ramach dostępnych temu organowi środków prawnych, a więc, że istnieje jeszcze jedno ogniwo w postaci aktów władczych, które może być zakwestionowane na drodze administracyjnej celem ustalenia stanu własności nieruchomości. To rozróżnienie ma także zasadnicze znaczenie dla kwestii oceny legitymacji czynnej powodów w oparciu o art. 160 kpa.

Odnosnie zaś tego zarzutu odnoszącego się do okoliczności, że powodowie nie uczestniczyli w postępowaniach administracyjnych, które zakończyły się wydaniem decyzji sprzedażowych, to w ocenie Sądu nie zasługuje on na uwzględnienie. Wszyscy powodowie mieli bowiem materialnoprawny interes uczestniczenia w sprawie i dlatego zgodnie z art. 28 kpa mieli status strony w tym postępowaniu, tym bardziej, że uznano ich za zainteresowanych w sprawach nadzorczych /tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z dnia 23 listopada 2007 roku, I ACz 1750/07, nie publ. oraz w wyroku z dnia 05 września 2008 roku, I ACa 946/08, nie publ./. W konsekwencji należało przyjąć, że decyzje sprzedażowe z uwagi na unieważnienie decyzji dekretowej ze skutkiem ex tunc i powrót własności budynku do powodów, obejmują swoim zakresem podmiotowym wszystkich powodów. Odmienna interpretacja prezentowana przez stronę pozwaną prowadziłaby do wniosków całkowicie sprzecznych z naturą decyzji nadzorczej z dnia 02 czerwca 1992 roku i uzasadnieniem decyzji nadzorczych w stosunku do decyzji sprzedażowych, powołujących się na to, że doszło do rozporządzenia w nich własnością prywatną poprzedników prawnych powodów.

Podzielić przy tym należy w całości wywód pełnomocnika powodów co do priorytetu postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji w stosunku do postępowania wznowieniowego, niejako je konsumującego.

Podnieść także należy, że strona pozwana w pewien sposób wybiórczo podchodzi do orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Warszawie w tego rodzaju sprawach, gdyż chociażby w orzeczeniach późniejszych w stosunku do tych z dnia 17 maja 2011 roku powoływanych przez pozwanego zapadały wyroki uwzględniające roszczenia odszkodowawcze wywodzone z decyzji sprzedażowych, bez zanegowania legitymacji czynnej następców prawnych dawnych właścicieli, nie biorących formalnego udziału w wydaniu decyzji stanowiących rozporządzenie ich mieniem /tak min. w wyroku z dnia 28 lipca 2011 roku, I ACa 1159/09, nie publ./.

Należne powodom odszkodowanie w zakresie damnum emergens zostało obliczone w oparciu o omówiony powyżej dowód z opinii biegłego S. O.. Sąd uznał, że miarodajną dla ustalenia wysokości odszkodowania wynikającego z decyzji sprzedażowych będzie wartość sprzedanych lokali określona według ich stanu na dzień wydania tych decyzji, które spowodowały szkodę, a cen aktualnych, a to zgodnie z treścią art. 363 § 2 k.c.

W tym zakresie Sąd podziela jednocześnie utrwaloną już linię orzecznictwa zapoczątkowaną orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2002 roku /I CKN 1215/00, LEX numer 78330/, iż zachodzi w takim przypadku konieczność brania pod uwagę wszystkich ograniczeń prawnych, którym podlegałyby przedmiotowa nieruchomość, gdyby nie doszło do jej bezprawnego przejęcia przez Państwo. Ten wymóg uwzględnił zaś biegły w swojej opinii.

Odsetki ustawowe z uwagi na odszkodowawczy charakter roszczenia /art. 363 § 2 k.c./ zostały zasądzone od daty wydania wyroku. W konsekwencji w tym jedynie zakresie dalej idące żądanie podlegało oddaleniu.

Jak wykazano wyżej prawnie wadliwą były decyzje wydane przez Naczelnika Dzielnicy (...) i Kierownika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Dzielnicy (...). Ponieważ organy, które te decyzje wydały już nie istnieją, wobec tego odpowiedzialność odszkodowawcza obciąża ich następcę prawnego. W myśl art.123 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 1983 roku o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego /Dz. U. Nr 88 poz. 26/ Naczelnik Dzielnicy, z upoważnienia którego działał Kierownik Wydziału, stał się terenowym organem administracji państwowej o właściwości ogólnej w miastach podzielonych na dzielnice. Stan ten uległ zmianie z dniem 27 maja 1990 roku, kiedy do właściwości kierowników urzędów rejonowych przeszły, między innymi, kompetencje należące uprzednio do terenowych organów administracji państwowej o właściwości szczególnej i ogólnej stopnia podstawowego /art.53 ust. 2 ustawy z dnia 22 marca 1990 terenowych organach administracji rządowej ogólnej Dz. U. nr 21/90, poz.123/. Następnie zaś w związku z kolejną reformą administracji publicznej /art. 94 ustawy z dnia 13 października 1998 roku przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm./ do właściwości starosty przeszły jako zadania z zakresu administracji rządowej określone w przepisach zadania urzędów rejonowych administracji ogólnej oraz zadania i kompetencje kierowników tych organów. Po likwidacji Powiatu (...) a tym samym i urzędu Starosty /ustawa z dnia 15 marca 2002 roku o ustroju (...) Dz. U. Nr 41, poz. 361/ kompetencje i uprawnienia Starosty przeszły do Prezydenta(...)

Przedstawiony stan prawny prowadzi do wniosku, iż biernie legitymowany w sprawie jest Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta(...). Pogląd, że reprezentantem Skarbu Państwa w sprawach należących do kompetencji byłego kierownika urzędu rejonowego jest starosta dominuje także w orzecznictwie / tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 grudnia 1999 roku, II CKN 683/99 nie publ./ i doktrynie / tak Gerard Bieniek W: Reprezentacja Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w postępowaniu cywilnym. Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis Warszawa 2002 rok, s. 5/. Tej oceny prawnej nie zmienia treść art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej /Dz. U. Nr 12, poz. 136, z późn. zm./, gdyż dotyczy on wyłącznie będących w toku spraw wszczętych przed dniem 01 stycznia 1999 roku / tak Gerard Bieniek W: Reprezentacja Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w postępowaniu cywilnym. Wydawnictwo Prawnicze Lewis Nexis Warszawa 2002 rok, s. 45/.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 i § 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm./ . Zdaniem Sądu powodowie jedynie nieznacznie ulegli stronie pozwanej, a fakt częściowej przegranej wynikał z odszkodowawczego charakteru roszczenia, które mogło być poddane ilościowej ocenie jedynie w toku procesu poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. Powodowie zaś swoje roszczenia w pozwie określili w sposób umiarkowany z powołaniem się na skorzystanie z prywatnej opinii rzeczoznawcy. Nie można zatem w zakresie kosztów procesu obciążać ich odpowiedzialnością za niewielkie odstępstwo w zakresie wyceny biegłego sądowego od ich szacunku, które mogło być podyktowane także obiektywnymi okolicznościami związanymi ze stagnacją na rynku nieruchomości w czasie trwania postępowania.

Z tych samych względów Sąd nie obciążył powodów obowiązkiem pokrycia nieuiszczonych opłat sądowych od pozwu w zakresie ich przegranej.